

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTER

K/7225/1.

*Iktatószám: XXIII-4824-2 /2003.
Kérjük, hogy válasz esetén szíveskedjen
levelünk számára hivatkozni!*

Steinerné Vasvári Éva képviselő asszony
részére

Budapest

Tisztelt Képviselő Asszony !

A „*Milyen lehetőségei vannak a újbóli munkába álláshoz szükséges átképzések igénybevételére a főállású anyáknak ezen ellátási formából való kikerülés esetén ?*” címmel K/7225. számon feltett írásbeli kérdésére az alábbiakat válaszolom.

A gyermekgondozási szabadságról való visszatérés valóban számos akadályba ütközik ma Magyarországon. Miközben az Európai Foglalkoztatási Stratégia egyik kiemelten fontos feladatként határozza meg a nők munkaerőpiaci részvételének növelését, addig Magyarországon a háztartásba visszavonult nők száma és aránya is magas mind a nemzetközi összehasonlítások, mind pedig a korábbi helyzethez képest. Jelenleg az inaktív nők két leginkább érintett csoportja a munkaerőpiacra GyES-ről, GyED-ről visszatérni kívánó nők, valamint a 40 év feletti munkanélküliek, akiknek esélyei a re-integrációra korlátozottak.

A nők munkaerőpiacon maradását illetve visszatérését akadályozza a szociális infrastruktúrához, a személyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya, amelyek segítenék a nőket a családi és munkahelyi kötelezettségeik összehangolásában. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatható a potenciális kereslet növelésével és a rendelkezésre álló szolgáltatások formáinak kiszélesítésével, amelyeket profitorientált vagy non-profit szervezetek – helyi szociális foglalkoztatást fejlesztő kezdeményezések nyújthatnak.

Nők munkaerőpiaci reintegrációja c. PHARE program

A 45 év feletti nők hátrányos munkaerőpiaci helyzetéből kiindulva 2002. januárjában az intézményfejlesztési programok közül elsőként került aláírásra a PHARE 2001. évi országprogramja keretében elfogadott Nők munkaerőpiaci reintegrációja című program, melynek végrehajtása 2002. februárjától indult. A programot a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium és az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal közösen hajtja végre.

A program célja a nők és férfiak egyenlő munkaerőpiaci esélyeinek erősítése, az inaktív nők munka világába történő visszatérésének elősegítésével. A program kiemelt célcsoportjai a GyES-ről, GyED-ről a munka világába visszatérni kívánó és a 40 év feletti, jelenleg inaktív, de munkát vállalni szándékozó nők.

A program végrehajtása egy kiválasztott EU tagország esélyegyenlőségi partnerintézményével (twinning partner) való együttműködés és egy ún. „Pályázati Alap” támogatási projekt keretében történik. Az ún. „Pályázati Alap” támogatási projekt összhangban van az aktuális európai uniós foglalkoztatáspolitikai irányelvekkel. A munkavállalásra vagy önfoglalkoztatásra, vállalkozásra való felkészítő kísérleti projektek keretében konzorciumok (regionális partnerségi együttműködések) által megvalósításra kerülő programok indultak.

A „Pályázati Alap” vissza nem térítendő támogatás formájában nyújt lehetőséget a munkavállalásra, vagy önfoglalkoztatásra történő felkészítést vállaló, illetve foglalkoztatást is biztosító kísérleti projektek végrehajtására. A pályázó szervezetek vállalkoznak a munkaerőpiacra való visszatérés elősegítését célzó modulrendszerű, utánkövetéses képzéssorozat megszervezésére nők számára. E képzések a foglalkoztathatóság esélyét növelő készségek fejlesztése mellett közösségi-, illetve egyéni vállalkozások működtetésével kapcsolatos általános (jogi, gazdasági, pénzügyi, stb.), valamint egyes esetekben humán és személyi szolgáltatások nyújtásához szükséges speciális ismereteket is biztosítanak. A képzést mentori hálózat működtetése és támogató szolgáltatások (jogsegélyszolgálat, családsegítés, gyermekfelügyelet stb.) egészítik ki. A program megvalósítására pályázhattak civil szervezetek önállóan, illetőleg civil szervezetek által vezetett regionális együttműködésen alapuló konzorciumok.

A teljes program költségvetése 5,09 millió Euro (mintegy 1,243 milliárd Ft), melyből 1,125 millió Euro (mintegy 274 millió Ft) a „twinning” együttműködés keretében kerül felhasználásra, további 3,965 millió Euro (egymilliárd Ft) képezi a „Pályázati Alap” költségvetését. A magyar társfinanszírozás fő forrása a Munkaerőpiaci Alap.

A „Pályázati Alap” keretében 2002. április 30.-án 16, majd május 14-én további 1, összesen tehát 17 civil szervezet által vezetett partneri társulással írt alá támogatási szerződést a szakmai programirányításért felelős Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium, és a pénzügyi és technikai lebonyolítást irányító Államháztartási Hivatal Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egysége. A támogatott projektek mintegy 1000, a célcsoportba tartozó GYES-ről, GYED-ről visszatérni kívánó fiatal édesanya és 40 év feletti jelenleg inaktív, de a munka világába visszatérni kívánó nő foglalkoztatását fogják elősegíteni országszerte.

Strukturális Alapok

A Strukturális Alapok fogadása újabb lehetőséget teremt majd a nők munkaerőpiaci helyzetének megerősítésére. A Humán Erőforrás Operatív program keretében első változatban elkészült az 1.3 intézkedés pályázati csomagja, melynek címe: „Nők munkaerőpiacra való visszatérésének ösztönzése, valamint foglalkoztathatóságuk javítása, munkaerő-piaci részvételük és vállalkozóvá válásuk támogatása”. A pályázatok előreláthatóan 2004-ben folyamatosan kerülnek majd meghirdetésre.

Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a női vállalkozók és az önálló vállalkozások elindításának támogatására, hiszen ezen a területen a nők gyakran szembesülnek a társadalmi szerepeltvárásokból fakadó gyakran sajátos hátrányokkal és nehézségekkel. A távlati célkitűzés a nők foglalkoztathatóságának javítása, foglalkoztatási szintjük növelése, munkaerő-piaci pozíciójuk megerősítése.

A program olyan kezdeményezéseket támogat, amelyek a nők szükségleteihez igazodva szerveznek személyre szabott képzéseket és támogató szolgáltatásokat a munkaerőpiacra való visszatérés vagy vállalkozóvá válás érdekében. A programok fontos része a gyakorlatorientált képzés és készségfejlesztés, amely korszerű, az elsődleges munkaerőpiacon – akár munkavállalóként, akár vállalkozóként – jól hasznosítható ismereteket és jártasságokat nyújt. Ez egészül ki különféle személyiségfejlesztő programokkal, melyek javítják a nők érdekérvényesítő képességét, motivációját és önértékelését a munkaerőpiac vonatkozásában, valamint a későbbi munkavégzés során jól hasznosítható technikákat – pl. kommunikáció, konfliktuskezelés stb. – adnak át a résztvevőknek. A program felvállalja a munkaerőközvetítést, munkába állás támogatását. A program továbbá célul tűzi ki a működő női vállalkozások megerősítését, a vállalkozó nők vállalkozói készségeinek fejlesztését szolgáló képzések, személyre szabott szolgáltatások valamint támogató hálózatok kialakítása révén.

Az intézkedés részét képezi a munka és család összehangolása is. A családbarát intézkedések a munkáltatók és a munkavállalók, kiváltképp a női munkavállalók, érdekét egyaránt szolgálják. Az ilyen intézkedések elismerik az alkalmazottak személyes és családi kötelezettségeinek létjogosultságát, és igyekeznek az ezek ellátásához szükséges rugalmas munkavégzés feltételeit megteremteni. A megfelelő munkakörülmények és -feltételek a munkavállalókat nagyobb fokú elkötelezettségre ösztönzik, továbbá arra, hogy készségeiket fejlesszék, képességeiket pedig a leghatékonyabb módon kamatoztassák.

A program célul tűzi ki a családbarát foglalkoztatás különböző eszközeinek elterjesztését, melyek közé tartoznak többek között az alábbiak:

- rugalmas vagy mobil munkaidő;
- részmunkaidő;
- távmunka;
- rendszeres továbbképzés, lehetőleg munkaidőben, vagy családi programokkal egybekötve.
- GYES-en, GYED-en vagy GYET-en levő szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, továbbképzés a munkába való visszatérés megkönnyítése érdekében
- munkahelyi rendezvények, szabadságolás
- gyermekintézmények elérhetőségének biztosítása;
- gyermekek és egyéb családtagok részére szolgáltatások biztosítása.

Bízom abban, hogy a fentiekben foglaltak megfelelő válaszokkal szolgálnak Képviselő Asszony kérdéseire.

Budapest, 2003. december 30.

Tisztelettel:

Dr. Lévai Katalin

Dr. Lévai Katalin